

TARYBINIS Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. k-to Organas

Nr. 40 (649) | 1949 m. balandžio 7 d. | Kaina 20 kp.

TAVO NEATIDĖLIOTINAS UŽDAVINYS, KULTŪROS — ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ DARBUOTOJAU!

Mūsų socializmo šalyje tiek politinė, tiek mokslinė bei grožinė literatūra atlieka didžiulį vaidmenį keliant darbo žmonių kultūrinį lygį, jų mokslinę pasaulėžiūrą, piečiant politinį aktyvumą bei mokslinį pradai, didžiulį vaidmenį atliko po Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos pergalės, formuojant darbo žmonių sąmonėje materialistinę pasaulėžiūrą, auklėjant juos tarybinio patriotizmo dvasia, Lenino — Stalino idėjoms atsidavimu dvasia, kovojant dėl buržuazinės ideologijos liukanų žmonių sąmonėje likvidavimo.

Didžiulį indėlį įnešė į socialistinę statybą grožinė tarybinė literatūra, prisidėdama pervertant žemės ūkio socializmo pagrindais — kolektyvinių ūkių sistemos įvedimo pagrindu. Ir jei šiandien Tarybų Sąjungoje yra labiausiai išvystytas žemės ūkis, palyginti su kapitalistinėmis kraštais, tai prie viso to nemažai prisidėjo ir grožinė literatūra.

Kolektyvizacija — tai tas svarbus veiksnys, kuris šiandien mūsų respublikos kaime turi didžiulį susidomėjimą, šiandien juo gyvena plačiosios darbe valstiečių masės. Nemaža respublikos ir mūsų apskrities vargingųjų ir vidutiniųjų darbe valstiečių, siekdami užtikrinti savo gyvenimą pasitvirtinti, šviešius ir klestinti, jau susibūrė į kolektyvinius ūkius, kiti gi ryžtasi tai padaryti.

Siekiant užtikrinti artimiausiu laiku pilnaties kolektyvinių ūkių santvarkos pergalę mūsų apskrityje, didelis uždavinys ryšium su tuo iškyla ne tik prieš partines, komjaunimo ir tarybines organizacijas, bet ir prieš apskrities kultūras — švietimo įstaigas. Dideį vaidmenį šiame svarbiame reikale, kolektyvinių ūkių propagavime, padėjime darbe valstiečiams greičiau susiburti į ž. ūkio areles, turi atlikti bibliotekos bei klubai — skaitykles. Reikia pasakyti, kad šios kultūrinės įstaigos jau atliko nemažą darbą, tačiau tuo pačiu tenka pabrėžti, kad jos dar neišnaudojo iki šiol savo veiklą išplėsti, o tuo pačiu dar didesni vaidmenį atlikti kolektyvinių ūkių propagavime bei jų stiprinime, visų veiksmingų formų. Viena gi iš telių formų — ruošti skaitytųjų konferencijas, jose išsamiai nagrinėti tarybinę grožinę literatūrą, gvidenančią kolektyvizacijos reikšmę, nušviečiančią kolektyvinių ūkių kūrėjams, iškeliančią ir aktyvaus darbo parodančią, jog kelią darbe valstiečiams ir kolektyviniams ūkiams — vienintelį teisingą kelią į švie-

su, pasitvirtinti gyvenimą, bando užkirsti buožes, visą laiką sėdėję ant kitų sprando ir mitę kitų praktiškų, kitų sukurtais darbo vaisiais.

Šiame „Tarybinio Rokiškio“ numeryje yra spausdinamas pirmosios mūsų apskrityje įvykusios skaitytųjų konferencijos, kurią surengė Rokiškio viešoji valstybinė biblioteka, aprašymas. Tai žymus įvykis apskrities gyvenime, tuo labiau, kad konferencijos rengėjai tikrai pasirinko aktualią nagrinėjimui ir aptarimui tematiką — kolektyvizacijos tematiką. Pati konferencija praėjo aukšto politinio pakilimo ženklu, išsamiai aptarė M. A. Soloschovo „Pakeistos vėlenos“ ir Petro Cvirkos „Žemės maitintojos“ kūrinius, sugretino juos ir išryškino, kokį didžiulį perversmą atneša į kaimą kolektyvinių ūkių įsikūrimas, kokį didžiulį neudą, gerbūvie pakilimą ir suklestėjimą darbe valstiečių įgauna kolektyviniame ūkyje. O tai šiandien išryškinti matyti iš broliškiųjų respublikų ir mūsų respublikos jaunų kolektyvinių ūkių atsiemimų, jų laimėjimų visose kolektyvinių ūkių gyvenimo šakose. Buržuazinė „žemės reforma“ Lietuvoje nesmukdė darbo valstiečių gyvenimą, padarė juos priklausomus nuo dvarininkų ir buožių, todėl jau ir tada ne vienas valstietis, kaip visai teisingai P. Cvirka savo romane „Žemėje maitintojos“ vaizduoja Jūrą Tarutį, norėjo gyventi kitai, be užu. Šiandien gi Lietuvos darbe valstiečių siekimams gyventi be eili atsivėrė plačiausias galimybes, ir jie vis labiau ir su didesniais užsimojimais pasuka į kolektyvinių ūkių kelią.

Gerai, kad konferencijoje dalyvavo valstiečių bibliotekų ir centrinių klubų — skaityklių vedėjai. Jiems ši konferencija — ryškus praktiškas pavyzdys, kaip organizuoti ir praveisti skaitytųjų konferencijas savo valstiečiuose nagrinėjant ne tik čia suminėtas veiklas, bet ir eilę kitų. Bibliotekų ir klubų — skaityklių vedėjai valstiečiuose tokių skaitytųjų konferencijų pravedimą turi laikyti vienu iš svarbiausių savo darbo barų. Jų gerus organizavimus iš anksto joms visapusiškai pasiruošiant ir sėkmingai pravedant — tai tas aktyvus, kuris labai žymia dalimi priadės prie kolektyvizacijos pietimosi apskrityje, prie buržuazinių liukanų žmonių sąmonėje likvidavimo. O tai — vienas svarbiųjų pastarojo meto kultūros — švietimo įstaigų uždavinių, lietuviškajam kaimui persitvarkant į kolektyvinę žemės apdirbimo sistemą, į darbe valstiečių stekimą gyventi gerai, pasitvirtinti, kultūringai.

Rokiškio tarybinio ūkio Panemunėlio skyrius ž. m. balandžio mėn. 6 dieną pradėjo laukų arimo darbus. Į laukus arti išėjo trys artojai su divagiais plūgais. Buvo suarta 3,5 ha.

Šiame Panemunėlio skyrius laukų arimo darbus, palyginti su praėjusiais metais, pradėjo dviem savaltėmis ankečiais.

P. Breskys

PARMENA KĖDAINIEČIŲ KVIETIMĄ

Kėdainiečių patriotinis kvietimas, jų raginimas visokeriopai stiprinti ž. ūkio areles rade karštą pritarimą ir platų atgarsį ir Juodupės valst. kolektyvinių ūkių valstiečių tarpe. Valstiečių kolektyviniuose ūkiuose įvyko gausūs susirinkimai kėdainiečių kreipimuisi apsvaryti. Kolektyviniams karštai pritarė kėdainiečių raginimams ir priėmė atsakingus ir kilnius įsipareigojimus kovoje dėl šių metų aukšto derliaus, dėl gyvulininkystės išvystymo. Kolektyvinių ūkių „Pirmą“ valstiečiai įsipareigojo šiais metais gauti derlių: rugių — po 17,5 dv. centų, kviečių — po 17 dv. centų, avių — po 17 dv. centų, miežių — po 17 dv. centų, bulvių — po 160 dv. centų, sėmenų — po 4 centų ir pluoštinių linų — po 4 centų. Iš kiekvieno ha visame pašėliu plote. Kolektyviniams taipogi įsipareigojo savo ž. ūkio areliose užvesti visų kultūrų sėklinius sklypus ir išauginti juose aukšto derlingumo sekias. Gyvulininkystės išvystymo srityje įsipareigojo iš kiekvienos kiaulės gauti prieauglio po 14 paršelių, iš kiekvienos melžiamos karvės — po 1550 kg pieno, stambųjų raguočių skaičių padidinti 28 proc., kiaulių ūkį — 70 proc., arklių skaičių — 28 proc. ir avių — 50 proc.

K. Stanionis

NAGRINĖJA LKP(b) VI SUVAŽIAVIMO NUTARIMUS

Rokiškio I-osios gimnazijos mokytojai ir mokiniai nuosekliai nagrinėja LKP(b) VI suvažiavimo medžiagą. Pranešimus atitinkamomis temomis padarė mokytojai drg. Dr. Chmielevskienė ir Katinas. Didelis dėmesys nagrinėjant drg. Sniečkaus pranešimą, padarytą suvažiavime, buvo atkreiptas į ideologinio darbe pagerinimą, į kolektyvinių ūkių kūrėjams ir iš to išplaukiančius uždavinius.

Atitinkamus pranešimus padarė taip pat mokytojai drg. drg. Šiakinis ir Masilionis.

A. Laustinas

PASKAITA APIE V. I. LENINĄ

Turisingą ir įdomią paskaitą tema „Lenino vaikystė, jaunystė ir jo revoliucinė veikla“ Rokiškio I-ojoje gimnazijoje laikė drg. Dausa. Nušvietė didžius V. I. Lenino darbus, prelegentas pabrėžė, kad V. I. Leninas yra visiems mokymosi, Tėvynės meilės ir darbe liaudies reikalams atsidavimo pavyzdys. Rokiškiečiams buvo palinkėta mokytis taip gerai, kaip mokėsi Vladimiras Iljičius Leninas.

V. Žalkauskas

Šiaulių tarybinius ūkius aptarnaujančios dirbtuvės kolektyvas įvykdė priėjusių suvažiavimo darbai priimtus įsipareigojimus — pirmą laiką įvykdė traktorių remonto planą. Iš viso paruošti 26 traktoriai — 2 mašinos daugiau, negu numatyta užduotyje.

Nuotraukoje: dirbtuvės direktorius drg. Litvinovas, kontrolinis meistras Naumovas ir techniškasis vadovas Chudokonas tikrina atremontuotas mašinas prieš pasiunčiant jas į tarybinius ūkius.

Ogajaus nuotrauka

ELTOS fotokronika.

KAIMO KOMJAUNIMO PIRMINĖSE ORGANIZACIJOSE

Auga kultūriniai poreikiai

Dideį darbą stiprinant kolektyvinius ūkius atlieka Rokiškio valst. Liudo Girso vardo kolektyvinio ūkio pirminė komjaunimo organizacija (sekretorius drg. Piskarskas). Kolektyvinių ūkių komjauniniai, siekdami gretimuose kolektyviniuose ūkiuose valstiečių kultūrinį gyvenimą, pradėjo ten steigti raudenuosius kampelius. Tokie raudonieji kampeliai yra

įsteigti jau „Socializmo keliu“, „Vilijos“, „Tarybų Lietuvos“, „Sėlomėjos Nėries vardo ir kituose kolektyviniuose ūkiuose. Ba to, komjaunolių iniciatyva yra suorganizuotas meno savi-veiklos ratelis, kuris kolektyviniams kaimams suruošė Dauguviečio „Laimės“, Klionovo „Martytės Margytės“ ir eilę kitų scenos pastatymų.

M. Mažiulis

Patelsinsiu pasitikėjimą

Sunkus buvo mano tėvų, o tuo pačiu ir mano pačios gyvenimas buržuazinės Lietuvos ir vokiškosios okupacijos metais. Šeima buvo gausi, iš 10 asmenų, todėl mes, vaikai, iš pat mažų dienų tarnavome pas buožes, lygtai kaip ir patys tėvai, siekdami užsidirbti duonos kėsnį, nuomodavo iš buožių žemę.

Kitoks gyvenimas atsivėrė atsiukus Lietuvoje Tarybų valdžiai. Tėvams Panemunio dvare tarybinė valdžia paskyrė 9 ha žemės, suteikė kitą žymią paramą, gyvenimas palengvėjo.

Lietuvos kaimas pasuko kolektyvinių ūkių keliu, nes tik jame darbe valstiečiai numato pastiekti sau pasitvirtinti gyvenimą. Nepaisydami jokių buožių šmeižtų, mes taip pat šimtai, drauge su aplinkiniais kaimynais, susiorganizavome į ž. ūkio arelę, suteikdami jai „Nemūnėlio krantų“ vardą. Pažančius kolektyvinių ūkių jaunimui tučiuojau nutarė ir susibūrė į pirmą komjaunimo organizaciją, o aš pati buvau išrinkta pirminė sekretoriumi.

PASIREIŠKIA JAUNUOLIŲ KŪRYBINĖS JĖGOS

Kai Panemunėlio valst. Šetėkšnių apylinkėje susiorganizavo kolektyvinis ūkis „Lenino keliu“, išliko klausimas ir apie organizavimą jame pirminės komjaunimo organizacijos, kuri galėtų atlikti ypatingai svarbų uždavinį stiprinant kolektyvinių ūkių vienokiu ar kitokiu požiūriu. Ir kai pažangus ž. ūkio arelės jaunimas stojo į komjaunimo eiles ir sukūrė pirmą komjaunimo organizaciją, čia prasidėjo energingas darbas dėl kolektyvinių ūkių ekonomikos bei kultūros pakėlimo. Pirminės komjaunimo organizacijos sekretorius drg. Stankūnas mokytojo — komjaunolio drg. Viučio iniciatyva čia buvo suorganizuotas meno savi-veiklos ratelis. Į šį ratelį buvo įtrauktas

nemažas skaičius ir nesąjungto jaunimo, kas leido kolektyviniame ūkyje valstiečiams į pamatyti scenoje du veikalus ir kt.

Kolektyvinių ūkių komjauniniai, pasitatydami savarbiavimui uždaviniu lavinti patiems ir lavinti jaunimui politiška, suorganizavo politinį mėnesinį ratelį VLKJS (šitai nagrinėti). Be to, čia yra keliamas kovingas sieninis laiškas, kuris nušviečia dar pirmūnus, jų atšiekimus, mokilizuoja ž. ūkio arelės valstiečių naujams laimėjimams siekti.

Kolektyvinių ūkių komjauniniai bei jauniniai taip pat susibūrė į sporto kolektyvą.

J. Vallius

KOLEKTYVIZACIJOS TEMATIKĄ LITERATŪROJE - KOLEKTYVINIŲ ŪKIŲ SANTVARKOS PROPAGAVIMUI!

(Iš Juodupės valsč. Sodelių apyl. valstiečio Juozo Strumskio pasakymo)

Kas mus pastūmėjo sudaryti iniciatyvinę grupę

Iš visų mano perskaitytų tarybinės grožinės literatūros kūrinių man giliausia įspūdį paliko mano mėgstamiausio rašytojo Michailo Aleksandrovičiaus Solochovo knyga „Pakeltoji velėna“. Čia aš radau parodytą gyvenimą žmonių, tokių pat kaip aš, o svarbiausia, kad tas gyvenimas taip tikrai atvaizduotas, jog, skaitydamas šią knygą, nekartą nejuočiomis surasdavau daug brožių iš savo paties gyvenimo.

Čia aš radau taip pat daug gyvenimiškos medžiagos sprendžiant ir kai kuriuos man neaiškius klausimus. Tik perskaitytes „Pakeltoją velėną“, aš galutinai įsitikinau, ko verti įvairūs buožių, buržuazinių nacionalistų likusių skleidžiamis biurais ir visiškai jokio pagrindo neturintieji gandai apie tariamas blogybes susibūrus į kolektyvinius ūkius. Čia, girdi, lėna“.

Iš vieno katilo valgys, po viena antklodė m'egos ir t. t. Ši taktika nesąmonės gali šnektėti tik žmonės, kurie savo kenkėjiškais veiksmais ir skleidžiamais biurais gaudais bando pakenkti darbo laudžiai kurti sau šviesų gyvenimą, kurių tikslas — vėl susigrąžinti savo kromelį ir vėl atsikėsti darbe žmogui ant sprando.

Tačiau darbo valstiečiai pažįsta šias pinkles. Kasdien įsisteigiantieji nauji kolektyvinių ūkių ir iniciatyvinės grupės išmūša iš šitų gandonešių rankų vadžias. Štai, ir mūsų apylinkėje valstiečiai jau pradėjo organizuotis į kolektyvinių ūkių, — šiomis dienomis mes sudarėme iniciatyvinę grupę. O reikia pasbrėžti, kad vienas iš daugelio veiksnių, kurie mus pastūmėjo ryžtis pradėti dirbti bendrai, buvo ir M. A. Solochovo knyga „Pakeltoji velėna“.

Š. m. balandžio 3 d. Rokiškioje įvyko pirmoji Rokiškio viešosios valstietiškos bibliotekos skaitytojų konferencija. Konferencijos tikslas buvo išnagrinėti klasinius rusų ir lietuvių tarybinę rašytojų veikalus. — M. A. Solochovo romaną „Pakeltoji velėna“ ir P. Cvirkos romaną „Žemė maitintoja“.

Konferencija praejo aukšto politinio pakilimo ženklis. Skaitytojai aktyviai dalyvavo diskusijose, giliai analizavo kolektyvizacijos eigą prie Dono ir skurdžiū valstiečių buitį buržuazinėje Lietuvoje. Eitė kalbėtoja gyvas pavyzdžias iškėlė kolektyvinto ūkininkavimo pranašumus prieš pavienį, regino skaitytojus plačiau propaguoti kolektyvinių ūkių santvarkos pranašumus, patiemis aktyviai dalyvauti kolektyvinių ūkių statyboje apskritai.

GĖDINGA KAPITALISTINĖS VISUOMENĖS DĖMĖ

(Iš Rokiškio Kultūros namų meno vadovo Salomėjaus Kuzmienės pasakymo)

Sunkias dienas gyveno darbo moteris buržuazinėje Lietuvoje. Per Moniką Petras Cvirka savo knygoje „Žemė maitintoja“ visu ryškumu pavaizdavo darbo moters žiaurų pavergimą ir išnaudojimą buržuazinėje Lietuvoje. Kaip ir daugumos darbo moterų buržuazinėje Lietuvoje, taip ir Monika buvo pririšta prie virtuvės ir bažnyčios, be visuomeninės paramos turėjo nešti visą šeimai našią, buvo atstumta nuo politinio, visuomeninio gyvenimo. Be teisės, prisilegęs yra darbo moters kapitalo šalyse. Moteris atsistojo prieš gyvenimą antrą su tais prietarais, su tuo tvirtinimu, kad politika „daro“ tikrai vyras, su visu tuo pažeminimu ir vergiškumu, kuris darbo moterims buvo išnaudotojų kalama iš kartos į kartą. Bet tai ne Monikos, o kapitalistinės visuomenės dėmė, kurią gėdingai nešioja ir šiandien kapitalistinės šalys.

(Iš „Pigo“ fabriko tarnautojo Povilo Bražino pasakymo)

BUOŽEI NE VIETA KOLEKTYVINIAME ŪKYJE

Didžiojo rešytojo — bolševičiams ir perode jų niek viko M. A. Solochovo knyga „Pakeltoji velėna“ parodo, kaip keltą velėna“, aš galutinai įsitikinau, kad ateitis priklauso tik darbe valstiečiams, o ne visokiems „vadams be armijos“, nekaltų moterų ir vaiku žudikams, kaip Polovcevas ir jo sebrai. Jūs, draugai skaitytojai, tikriausiai irgi priėjote tokią išvadą, kaip ir aš. Pas mus apskritai irgi kuriasi kolektyvinių ūkių. Vergiokieji valstiečiai visur parodo niekalybę, pirmieji sudarydami iniciatyvines grupes, pritrūkiantis grupes vidutinių buožių. Be buožių prigimtis, kuri atvaizduota „Pakeltoje velėnoje“, labai tinka ir mūsų sąlygoms. Darbo valstiečiai, kalbėdami apie buožių mėginimus praskelkti. Tą kelią valstiečiams rodo komunistų partija, jos darbuotojo bolševiko darbininko dėsnus grūdų“. Todel suprandu Davidovo asmenyje. Knygos tamsa, kad buožei negali būti vie autorius nuplėšia kaukę liautis ne viename kolektyviniame dies išdavikams, baltagvardie-

čiams ir perode jų niek viko M. A. Solochovo knyga „Pakeltoji velėna“, aš galutinai įsitikinau, kad ateitis priklauso tik darbe valstiečiams, o ne visokiems „vadams be armijos“, nekaltų moterų ir vaiku žudikams, kaip Polovcevas ir jo sebrai. Jūs, draugai skaitytojai, tikriausiai irgi priėjote tokią išvadą, kaip ir aš. Pas mus apskritai irgi kuriasi kolektyvinių ūkių. Vergiokieji valstiečiai visur parodo niekalybę, pirmieji sudarydami iniciatyvines grupes, pritrūkiantis grupes vidutinių buožių. Be buožių prigimtis, kuri atvaizduota „Pakeltoje velėnoje“, labai tinka ir mūsų sąlygoms. Darbo valstiečiai, kalbėdami apie buožių mėginimus praskelkti. Tą kelią valstiečiams rodo komunistų partija, jos darbuotojo bolševiko darbininko dėsnus grūdų“. Todel suprandu Davidovo asmenyje. Knygos tamsa, kad buožei negali būti vie autorius nuplėšia kaukę liautis ne viename kolektyviniame dies išdavikams, baltagvardie-

Šviesa iš rytų

(Iš Rokiškio II gimnazijos mokytoju Juozo Butėno pasakymo)

Mūsų išnagrinėtos M. A. Solochovo knygos „Pakeltoji velėna“ vaizduojamieji milžiniški pertvarkymai žemės ūkyje Tarybų Sąjungoje rado platų atgarsį ir Lietuvos kaime. Randame mes kolektyvizacijos atspindžius ir P. Cvirkos romane „Žemė maitintoja“. Tada įtamsia, realiosios skraistės apgaubta Lietuvos kaimą prastiekverbia, lyg šviesos spinduliai į tamų kambarį, pasakojimai apie kitą gyvenimą rytuose esančioje šalyje. Patikėjęs lietuviškosios buržuazijos pažadais, už savo klaidas Tarutis ir daugelis kitų į jį panašių valstiečių, sumokėjo šeimoms netekimus, auskurdimu. Visa tai atvėrė Lietuvos darbo valstiečiams akis, ir jie kartu su Taručiu nusprendė: „Negerai mes dirvas pasidalinome... Išdailno žemes, susodino plikus — kas sau — ir paliko likimo valiai. Išskaidė mūsų jėgas, išblaškė, kaip avių bandą, o paskum, kaip vilkai, ir emė mus gaudyti pavieniu“.

Šiandien šimtai tūkstančių taručių pasiaukojama darbu vykdo P. Cvirkos romano „Žemė maitintoja“ herojaus Juozo Taručio svajonę, — kurti naują gyvenimą, apie kurį jie iki šiole girdėdavo tik iš pasakojimų. Prie šito gyvenimo kūrime aktyviai prisidedame ir mes, tarybiniai mokytojai. Mūsų paskaitos, aiškinamasis žodis turi didžiulį reikšmę kolektyvinių ūkių statyboje. Šiandieną pasakojimai apie „šviesą iš rytų“ pas mus virto reišybe.

NAUJAKURIO TARUČIO SVAJONĖS PILDOSI

(Iš „Pigo“ fabriko darbininko Petro Ruželės pasakymo)

Aš, draugai, noriu paminėti vieną iš pagrindinių buržuazinės Lietuvos kaimo blogybių, kuri ryškiai atvaizduota talentingo lietuvių rašytojo P. Cvirkos romane „Žemė maitintoja“. — Tai buržuazinė „žemės reforma“. Ši reforma apvylė mūsų valstiečius, jiems dar kartą parodė, kad buržuazija stergiasi juos „vedžioti už nosies“. Vietoje senojo dvarininko — išnaudotojo, atsirado dar geresnis ir godesnis, kaip „Žemės maitintojas“ dvarininkas Jarmala. Tokių jarmalų buržuazinė žemės reforma prigaminio šimtus. Jų buvo daugybė ir mūsų apskrityje. Štai, Panemunėlio dvarininkas B. Knevičius sakė naujakuriams: „Jūs, panie, namus statykite ant ratukų“. Ir, aišku, tokie išnaudotojai, kaip Jarmala, binkevičiai, padedami valstybinių anstolų, netrukus vėl prisijungdavo naujakurio škiypelį, paversdavo naujakurius savo vergais.

Visai kitokio pobūdžio žemės reformą įvykdė Tarybų valdžia. Čia valstietis gavo žemę, gavo ir tvirtą paramą. Ir šiandien mes matome, kaip mūsų valstietis sėkmingai įgyvendina naujakurio Taručio svajonę „Kai be tų ežių, be ženklių gyvenim, ranka į ranką, širdis į širdį... suprantai, komunoi, tada... o!“ Šiandien mūsų valstiečiai jau kuria naują gyvenimą, be tų ežių, be ženklių. Mes, pramonės darbuotojai, visomis jėgomis padedame jiems kurti tą gyvenimą savo našiu darbu, jaunų kolektyvinių ūkių šefavimu.

PROPAGUOTI VEIKALUS, VAIZDUOJANČIUS KOLEKTYVINIŲ ŪKIŲ STATYBĄ

Mokslinė, politinė ir grožinė literatūra vaidina svarbų vaidmenį mūsų gyvenime. Ji padeda išgyvendinti kapitalizmo likėnais žmonių sąmonėje, nuskaidrina ją naujomis pažangiomis idėjomis. Tarybiniai žmonės nuosirdžiai myli literatūrą. Jūs klausimais vis daugiau domisi darbininkai bei kolektyvinių ūkių valstiečiai. Partija ir tarybinė vyriausybė ypač daug dėmesio skiria grožinei literatūrai, kurioje kaupiasi politiniai, ekonominiai ir visuomeniniai klausimai. Kultūros — švietimo įstaigos į savo darbo planą pirmoje vietoje kaip tik ir privalo įtraukti literatūros propagavimą masėse.

Praktika parodo, kad vienas iš efektingiausių literatūros propagavimo metodų yra skaitytojų konferencijos. Jų uždavinys yra išnagrinėti vieną ar kitą šiuo metu aktualiausią temą ar pasidalinti mintimis apie perskaitytą knygą, kad visi bendromis jėgomis išsiaiškintų paties pagrind nes idėjas, išmokyti tinkamai naudotis literatūra ir ją pritaikyti praktikoje. Tokios konferencijos atkreipia gyventojų dėmesį į atitinkamą mokslinę ar grožinę literatūrą, padeda jiems įsisąmoninti materialistinę pasaulėžiūrą.

Pirmąją šios rūšies skaitytojų konferenciją suorganizavo šiomis dienomis Rokiškio viešoji biblioteka. Konferencija sukėlė gyvą darbo žmonių susidomėjimą. Į konferencijos sąlyse susirinko apie 400 žmonių: darbininkų, valstiečių, moksleivių, inteligentų.

Konferencijos darbotvarkėle stovėjo nagrinėjimas dviejų klasinių literatūros kūrinių, vaizduojančių buržuazinio mato Lietuvos kaimą ir visuotinės kolektyvizacijos eigą Dono krašte, — tai Petro Cvirkos knyga „Žemė maitintoja“ ir Michailo Aleksandrovičiaus Solochovo romanas „Pakeltoji velėna“.

Konferencijos vadovas mokytojas A. Keliuotis supažindino skaitytojus su konferencijos tikslais ir atkreipė dėmesį į pagrindinius klausimus, kurie bus nušviesti pasisakymuose.

Vedamoji konferencijos mintis — kolektyvinių ūkių kūrimo sąlydis ir valstiečio kelias į kolektyvinių ūkių.

Konferencijoje įvairiais klausimais, kilusiais iš nagrinėtųjų veikalų ir susijusių su esamuoju momentu, kalbėjo 10 skaitytojų,

Griežtai pasmerkė lietuviškuosius nacionalistus ir jų buožinius pakalikus „Pigo“ fabriko tarnautojas Povilas Bražinas. Jis nagrinėjo temą „Baltagvardiečiai kovojė prieš kolektyvizaciją romane „Pakeltoji velėna“. „Mes griežtai smerkiame mūsų lietuviškuosius polovcevus ir ostrovovus, kurie bergždiškai bando trukdyti mūsų korybiniam darbu“, — pareiškė jis.

Drg. Bražinas pabrėžė bolševikų partijos iškeltą teiginį, kad kolektyvinių ūkių pagrindą sudaro mažžemėliai valstiečiai sąjungoje su vidutiniokais ir kolektyvinius ūkius visiškai neturi būti išleidžiami išnaudotojų klasių likučiai — buožės.

Juodupės valsč. Sodelių apyl. valstietis Juozas Strumskys pasakėjo, kaip galingas tarybinis menininko žodis padėjo jam galutinai apsispręsti už kolektyvinių ūkių santvarką ir jis su grupe kitų valstiečių sudarė iniciatyvinę grupę ž. ūkio artelel steigti.

— Aš dar prisimuo, kaip Panemunėlio dvarininkas B. Knevičius sakė naujakuriams: „Jūs, panie, namus statykite ant ratukų“, — pasakėjo susirinkusiems „Pigo“ fabriko darbi-

ninkas Petras Ruželė, apibūdinamas „Žemėje maitintoje“ aprašyta fiktyvinę buržuazinę „žemės reformą“.

Sunkios dienos teko peryventi buržuazinėje Lietuvoje darbo moterjai. P. Cvirka savo romane „Žemė maitintoja“ Menikos asmenyje įkūnijo darbo moters tipą, moters, atstumtos nuo politinio gyvenimo, išauklėtos pažeminimo ir vergiškume atmosferoje. Bet, kaip pabrėžė kalbėjusi drg. Kuzmienė, „tai ne Monikos, bet kapitalistinės visuomenės dėmė, kurią gėdingai nešioja ir šiandien buržuazinės kapitalistinės šalys“.

Kolektyvinių ūkių kūrimosi atspindžius randame ir „Žemėje maitintoje“. Rokiškio II gimnazijos mokytojas drg. Butenas plačiai analizavo tuos atspindžius, iškėlė Lietuvos darbo valstiečių klasinio sąmoningumo augimą.

Plačiai nagrinėjo kolektyvizacijos eigą, apibūdino patius kolektyvizacijos vykdytojus — tarybinius ir partinius darbuotojus „Pakeltoje velėnoje“. Rokiškio I gimnazijos aštuntųjų klasių mokinė A. Bučius ir M. Treigytė. Rokiškio Suaugusių gimnazijos mokinys St. Černiauskas nagrinėjo temą „Buržuazinė žemės reforma knygoje „Žemė maitintoja“.

Atkirus pasisakymus apibendrinu ir padarė pagrindinę išvadą iš nagrinėtųjų veikalų mokyti. Mačūnas.

Konferencijos pabaigoje skaitytojus kreipėsi Kultūros — švietimo įstaigų Komitete prie LTSR Ministrų Tarybos bibliotekos skyriaus inspektorius drg. Petraitytė.

Pirmoji Rokiškio bibliotekos skaitytojų konferencija praejo aukštame politiniame ir idejiniame lygyje. Konferencijoje taip pat dalyvavo ir periferijoje bibliotekų ir centrinių klubų — skaitytojų vedėjai. Jų neatidėliotina pareiga yra įsivaikinti šios konferencijos patyrimą ir nedelsiant organizuoti tokio pobūdžio skaitytojų konferencijas valstybių centruose, kolektyviniuose ūkiuose, MTS ir kaimo vietovėse. Pravedant skaitytojų konferencijas periferijoje, būtina turėti omenyje vietos sąlygas, įtraukti į konferencijas kuo didesnę skaitytojų dalį. Turbinės mokslinės, politinės ir grožinės literatūros propagavimą masėse yra svarbiausias bibliotekų ir klubų-skaitytojų uždavinys. O gerų rezultatų šioje srityje galime atsiekti tik praktikuojant, vis labiau ir su atidėjimu ruošiant skaitytojų konferencijas.

J. Kalmius

Vykdamė LKP(b) VI suvažiavimo nutarimus

Sparčiai auga kolektyvinių ūkių skaičius

Per trumpą laiką, praėjusį nuo LKP(b) VI suvažiavimo, Kretingos apskrityje susikūrė 44 kolektyviniai ūkiai, kurie jungia 28.000 ha žemės, 6 kolektyviniuose ūkiuose sudarytos stambios raguočių, kiaulių ir avių fermos. Dar peritais metais buvo elektrifikuoti Darbėnų, Skuodo ir Salantų valsčiai, dabar elektrifikuojami tu valsčių kolektyviniai ūkiai. Pradėti elektrifikavimai darbai Kerėnos ir Liakmių valsčiuose. Darbėnuose suorganizuota nauja MTS.

Kretingos valsčiaus „Pergalės“ kolektyvinis ūkis jau visiškai pasiruošęs pavasario sėjai. Artimiausiu laiku prasidės individualiųjų namų statyba, be to, bus pastatyti kolektyvini ūkio klėtis, daržinės ir sandėlis. „Pergalės“ kolektyvinis ūkis įsigijo sunkvežimį, daug žemės ūkio mašinų ir gyvulių. Netrukus kolektyvinis ūkis bus elektrifikuotas.

Didėja MTS pagalba kolektyviniams ūkiams

Šiais metais Radviliškio apskrityje Baisogalos MTS turės įdirbti apie 7.000 ha žemės, t. y. 4 kartus daugiau negu pernai. Jei peritais metais MTS talkininkavo 7 kolektyviniams ūkiams, tai šiais metais jau sudarytos sutartys su 24 kolektyviniams ūkiams.

Baisogalos MTS, vykdydama LKP(b) VI suvažiavimo nutarimus, stropiai ruošiasi besirūpinantiems pavasario darbams.

Pilnintinai baigtas traktorių ir prikabinaimo inventorius re-

montas. Su džiazgsmu buvo su-tikti 18 naujų ChTZ markės traktorių su penkiavagiatais plū-gais, kuriuos pasiuntė broliškė-sios respublikos.

Augant MTS galingumui, reikalingi nauji kadrai. Šiais metais prie Baisogalos MTS suruošti 3 mėnesių kursai nau-jiems traktorininkų kadrams. Kursuose mokosi 29 jaunuoliai iš kolektyvinių ir individuali-nių darbo valstiečių ūkių.

Pramonės pagalba žemės ūkiui

Lietuvos KP(b) VI suvaži-avimas paragino metalo apdir-bamąją pramonę gaminti dau-giau ir geresnių žemės ūkio mašinų bei padargų.

Siekdamas vykdyti raginimus, „Metalo“ gamyklos kolektyvas paspartino savo darbo tempus. Gamykloje išvystytė plačios so-cialistinės lenktynės.

Stachanovinėse kalvio drg. Linausko skyrius išleido 490 viršumplaninių plūgų. Juodų ir einkuotų kibirų skyriai viršijo savo uždavinius.

„Metalo“ kolektyvas įsipare-goje iki Didžiojo Spalio 32 metinių įvykdyti metinį planą ir pagaminti naujos konstrukc-ijos plūgus bei akėčias.

Mokslininkų parama pramonei

LKP(b) VI suvažiavimas rei-kausavo iš aukštųjų mokyklų susiprinti jų praktišką pagalbą pramonei bei žemės ūkiui.

Tą reikalavimą Kauno vals-tybinio universiteto mokslo per-sonalas stengiasi pilnintinai įgy-vendinti. Jis pasiryžo panaudo-ti visas savo žinias Tarybų

Lietuvos pramonės gamybai pa-gerinti, darbo žmonių gyvenimo lygtui pakelti. Kauno universi-teto cheminės technologijos fakulteto vyriausiasis dėstytojas drg. P. Grzevičius daug padė-jo Kauno insulino fabriku! pa-keliant jo darbe našumą bei pagerinant produkcijos kokybę. Jis nuodugniai išstudijavo fab-riko technologiją ir, patekęs IO racionalizacijos pasiūlymų, iš pagrindų pertvarkė fabriko darbą.

Kauno metalo apdirbimo fab-rikui talkininkauja prof. V. Mo-šinskio vadovaujama metalų technologijos katedra.

Kauno tekstil'ininkams drau-giškai padeda mechanikos fakulteto tekstilės technologijos katedra.

Kolektyviniai ūkiai ap-rūpinami prekėmis

Tarybų Lietuvos kaime kur-iantis kolektyviniams ūkiams iškyta nauji uždaviniai varteto-jų kooperacijai aptarnaujant ko-lektyvinių ūkių valstiečius.

Per praėjusius metus Rasei-nių valsčiaus vartotojų kooperaty-vo išvažiuojamosios krautu-vės aplankė kolektyvinių ūkių valstiečius 14 kartų ir pardavė prekių daugiau kaip už 10.000 rublių.

Paskutiniuoju metu Anolino kaime „Dubysos“ kooperatyvas įsteigė nuolatinę krautuvę, kuri aptarnauja „Gintaro“ kolekty-vo ūkio valstiečius ir Rasei-nių MTS. Per pirmą mėnesį jį krautuvė padarė 20.000 rb. apy-vartą.

Raselinų valsčiaus vartotojų kooperatyvas įsteigė krautuves visuose valsčiaus kolektyviniuo-siuose ūkiuose.

Panevėžio apskrityje Staninių tarybinio ūkio inkubatorinė stotis. Nuotraukoje: inkubatorinės stoties vištos, L. Meinerio nuotrauka. ELTOS fotokromka.

MUMS RAŠO

Pavyzdingi pieno paruošų vykdytojai

Sekmingai vykdė pieno pri-Atanui reikėjo šimet pristaty-valamuosius pristatymus šių ti 280 kg pieno. Jis šį pieno metų sąskaiton eilė Lukštų kiekį jau pilnai pristatė į vie-tos griet. nuogr. punktą. (Rokiškio v.) apylinkės darbo valstiečių. Taip, pav., šios apy-Visiškai baigia atisakatyti linkės valstietis Šemeta jau ne pieno privalomaisiais pristaty-mais už visus metus ir drg. bet Varnas Ignas. Jis jau pristatė jau 150 kg davė ir virš plano. 380 kg pieno.

Reikalingi sėklų valymo punktai

Ruošiantis pavasario sėjai eiti, Tas labai trukdo pasiruo-šimą pavasario sėjai ir verčia valstiečius gaišti laiką. Panemumo valsčiaus vadovai turi kuo greičiau šį reikalą su-tvarkyti ir užtikrinti normalų sėklų valymą, įsteigiant javų valymo punktus.

A. Alšauskas

Šis nepasakelbių laišku redakcijai

Redakcija gavo laišką, kuria-me rašoma, jog Rokiškio taryb. ūkio didžiųjų rūmų viename kambaryje yra supilta grūdų, ant kurių prė lubas prasiskver-bia lietaus lašai.

LKP(b) VI-JO SUVAŽIAVIMO NUTARIMUS VYKDANT

Aktyviai įsijungti į našų mokyklinį darbą

(Tęsinys iš „T. R.“ Nr. 39 (648))
VIII-je klasėje nušviečiamas tiktų rašytojų, kaip M. Gorkio, Majakovskio, Ostrevskio N. ir kt. kovingosios veiklės kelias. Jų herojų kova dėl geresnės dirbančiųjų ateities daro moki-niams gilų įspūdį.
Didžiausio dėmesio kreipia-ma gamtos mokslų dėstytiui. Čia laikomasi pažangiojo mi-čiurinio mokslo pagrindinių principų, ryškiai nužymėtų V. I. Lenino vardo Žemės ūkio Akademijos sesijoje bei LTSR Mokslų Akademijos 1948 m. rudeniniuose darbuose. Jau I-ii klasėse stengiamasi įsamoni-niti mokinius apie aukštesnių gy-vių išsivystymą iš žemesnių. Pav., aiškinant apie varliagy-vius, lyginami jie su žuvimis, iškeliamos jų skirtingumo ir pa-našumo žymės, rodančios, kad varliagyviai yra išsivystę iš žu-vių. Taigi, supratęs, kad aukš-tesni organizmai išsivysto iš žemesnių, savalme kyla mintis, kad ir aukštesni organizmai, tame akatčiuje ir žmogus, nėra kokios nors dvasios sukurti, bet yra pasėka ligamečio orga-nizmo vystymosi, tobulėjimo. Kovoje už būvį augalai ir gy- individualinius ūkius. Prime-nami nuopelnai mokslininkų Pirogovo, Mečnikovo, Lesgaf-to, Siečeno ir kt. VII-je kl. dėstant darvinizmo pagrindus, iškeliamas pažangiosios miči-urininės pasaulėžiūros pirmumas prieš idealistinę. Nagrinėjant kūrybingąjį mičiurininį darvin-izmą ir tarybinį mokslininkų Viljamso, Dokučajevo, Pavlo-vo, Timiriazovo, Lysenkos dar-bus, išryškinkamas jų nepapras-tas įnašas formuojant gamtą ir net keičiant jos veidą.
Atšilus orui, numatoma atlik-ti daug praktikos darbų žemės sklype: dirvos įdirbimas, patre-šimas, sklypo suplanavimas, dar-žovinių sėklų paruošimas sėjai, sėja, daigų sodinimas, ravėjimas, retinimas, žemės purenimas, lais-tymą, stebėjimą augalų stiebų, žiedų, vaisių vystymasi; stebė-ti drėgmės, maistingųjų med-žiagų, šviesos įtaką augimui; skiepijimą. Tas duos galimy-bę praktiškai pritaikyti teo-retiškai įsigytąsias žinias ir žymiai pagilins žinių įsiva-inimą.
Greta kitų gamtos mokslų žymią vietą užima ir chemijos dėstyimas. Čia išryškinkamas di-džiųjų rusų mokslininkų — echemikų Lomonosovo, Mendele-jevo, Lebedevo, Zinino, Butle-rovo ir daugelio kitų įnašas echemijos mokslų srityje. Nagri-

LKP(b) VI-JO SUVAŽIAVIMO NUTARIMUS VYKDANT

Aktyviai įsijungti į našų mokyklinį darbą

(Tęsinys iš „T. R.“ Nr. 39 (648))
VIII-je klasėje nušviečiamas tiktų rašytojų, kaip M. Gorkio, Majakovskio, Ostrevskio N. ir kt. kovingosios veiklės kelias. Jų herojų kova dėl geresnės dirbančiųjų ateities daro moki-niams gilų įspūdį.
Didžiausio dėmesio kreipia-ma gamtos mokslų dėstytiui. Čia laikomasi pažangiojo mi-čiurinio mokslo pagrindinių principų, ryškiai nužymėtų V. I. Lenino vardo Žemės ūkio Akademijos sesijoje bei LTSR Mokslų Akademijos 1948 m. rudeniniuose darbuose. Jau I-ii klasėse stengiamasi įsamoni-niti mokinius apie aukštesnių gy-vių išsivystymą iš žemesnių. Pav., aiškinant apie varliagy-vius, lyginami jie su žuvimis, iškeliamos jų skirtingumo ir pa-našumo žymės, rodančios, kad varliagyviai yra išsivystę iš žu-vių. Taigi, supratęs, kad aukš-tesni organizmai išsivysto iš žemesnių, savalme kyla mintis, kad ir aukštesni organizmai, tame akatčiuje ir žmogus, nėra kokios nors dvasios sukurti, bet yra pasėka ligamečio orga-nizmo vystymosi, tobulėjimo. Kovoje už būvį augalai ir gy-

Kovoję už būvį augalai ir gy-

